

O R T A K A K I L - A N T A K Y A

TOPLANTI RAPORU

Konu OAA Ekolojik İyileşme ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu Toplantısı
No 240401-CG1

Tarih 01.04.2024
Saat 13:00
Yer Çevrimiçi, Zoom

Katılımcılar Asaf Cem Asfuroğlu Aygen Kalkavan
Çağlayan İnce Aylin Gezgüç
İrem Sertelli
Mithat Rende
Şerif Süveydan

Hazırlayan Çağlayan İnce, Şerif Süveydan | 03.04.2024

Toplantı İçerik Başlıkları

- Ekolojik İyileşme ve Sürdürülebilirlik başlıklarına yönelik aşağıda belirtilen konular görüşülmüştür:
  - Hatay'da depremin öncesi ve sonrasında ekolojik tahribatın ölçülmesi, verilerle ortaya konması ve iyileşme için yapılacakların tespit edilmesi grup çalışmasının öncelikli hedefidir. Bunun yanı sıra bölge için ekonomik açıdan sürdürülebilir kalkınma stratejileri ortaya koyulması da hedefler arasındadır.
  - Enkaz kaldırma faaliyetleri sonucunda oluşturulan moloz döküm sahalarının konumları ve bu alanların rehabilitasyonu için önerilecek somut stratejilerin belirlenmesi temel konulardan biridir. Molozun çevresel etkilerini azaltacak şekilde depolanması ve ayrıştırılması için öneriler geliştirilmelidir. Toprağın molozun ve diğer atıkların kimyasal etkilerinden arındırılması ve rehabilitasyonu için kenevir ekimi gibi alternatif yöntemler önerilmesi düşünülebilir.
  - Asi havzası ve Amik Ovası'na ıslah çalışmaları ile başlatılan, sulama kanalları ve gölün üzerinde havalimanının inşası ile devam eden müdahalelerin bölgenin toprağı, endemik bitki örtüsü ve faunası üzerinde tahribat yarattığı açık bir gerçektir. Havzanın su yönetimi uluslararası ilişkileri de içeren bir perspektifte ele alınmalıdır. Asi'nin Lübnan ve Suriye'den gelen kolu için Suriye ile yürütülen anlaşmalar kapsamında bir debi miktarı belirlenmişti, ancak Türkiye tarafında da tarımda sulama için kullanım düşünüldüğünde yılın belli zamanlarında nehrin yeterli debiye ulaşmaması gibi sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu açıdan Karasu ve Afrin Çayı'ndan gelen su miktarı da hesaba katılarak Asi'de yılın her mevsimi bir miktar cansuyu

O R T A K A K I L - A N T A K Y A

birakılmalıdır. Bu açıdan havza için bir su yönetim planı oluşturulması öncelikli önemdedir.

- d. Asi havzasının henüz “özel çevre koruma statüsü” bulunmamaktadır. Öncelikle havzanın toprak analiz raporları, endemik bitki örtüsü, biyolojik çeşitliliği gibi farklı katmanlardaki verilerin kağıda dökülmesi, ardından bu katmanların süperpoze edilerek korunması önerilen özel çevre sınırlarının belirlenmesi gereklidir. Asi havzası Milleyha kuş cenneti gibi özel sulak alanları ile biyolojik çeşitlilik açısından bir dünya mirasıdır, bu nedenle sadece tarımsal üretim alanı olarak düşünülemez. Kuş gözlemi, doğal habitat ziyaretleri gibi imkanlar dikkate alındığında bölge için ekolojik koruma koşullarını gözeterek sürdürülebilir turizm gibi seçenekler de değerlendirilmelidir. Bu bakımdan çevre koruma statüsü için önerilecek alanın sınırlarının tespit edilmesi ve bu alana ilişkin yaklaşım stratejinin çalışılması gereklidir. Bütüncül bir yol haritası için öncelikle eldeki veriler derlenmeli, eksikler için yapılması gereken analiz çalışmaları dile getirilmelidir. Ardından özel çevre koruma statüsünün elde edilmesi için gereken adımlar tarif edilerek kamuoyuna sunulabilir.
- e. Hatay’da ağır sanayinin merkezi konumundaki İskenderun’a önümüzdeki dönemde petrokimya tesisi kurulması gündemdedir. Çevresel etkisi yüksek demir çelik tesisinin bulunduğu bölgede yine çevresel etkileri olan petrokimya tesisi kurulmasını ihtiyatla karşılamak gereklidir. Kömür veya petrol gibi enerji kaynakları yerine sürdürülebilir, yenilenebilir enerji kaynakları için çözüm önerileri geliştirilmelidir. Dezavantajlarını düşünmek koşuluyla rüzgar ve güneş gibi alternatifler değerlendirilmelidir.
- f. Sürdürülebilirlik stratejisinin bir parçası da kadın hakları ve hassas/dezavantajlı grupların toplumsal entegrasyonudur. Toplumsal gelişim, verimlilik artışını da sağlayacak bu başlıklar kente dair mekânsal planlama önerilerini de içerebilir.
- g. Bölgenin iklim değişikliklerinden ne kadar etkilendiği ve yakın gelecek için yapılan iklim öngörülerini dikkate alan alternatif stratejiler geliştirilmesi uygun olacaktır.

Toplantı Kararları

---

1. Asi havzasının toprak analiz raporları, jeomorfolojik yapısı, endemik bitki örtüsü, biyolojik çeşitliliği için açık kaynaklarda erişilebilecek verilerin temin edilmesine,
2. Konuya yönelik çalışmaların raporlama olarak başlaması, devamında ise yerinde atölye çalışmalarıyla devam ettirilmesi,
3. Başlangıçta hazırlanacak raporların yerel verilere dayalı grafik ağırlıklı olması,
4. Çalışma grubu üyelerinin bu toplantı raporuna ilişkin yazılı öneri ve tavsiyelerini iletmesine,

karar verildi.